

## Právní minimum pro překladatele a tlumočníky 2016/2017

### Rodinné právo

JUDr. Ing. Radovan Dávid, Ph.D.

<b>bigamie</b>	dvojí manželství, porušení principu monogamie; paralelní existence více manželství nebo registrovaných partnerství
<b>blaho dítěte</b>	základní princip rodinného práva; ve vztahu k „zájmu dítěte“ se jedná o pojem obecnější, neboť jeho cílem je vytvoření a udržení právní úpravy garantující dítěti základní práva
<b>dítě</b>	v obecném smyslu účastníka rodinněprávního vztahu se jedná o právního potomka rodiče či rodičů, bez ohledu na biologickou realitu
<b>domácí násilí</b>	společensky nebezpečný a negativní jev, kdy jednáním fyzické osoby jsou dotčeny nebo ohroženy život, zdraví, svoboda nebo lidská důstojnost jiné fyzické osoby žijící s ní v rodinné domácnosti
<b>domnělý otec</b>	rovněž <b>putativní otec</b> ; muž, který dosud není právním otcem dítěte, jeho biologické rodičovství je však pravděpodobné
<b>domněnka otcovství</b>	domněnka otcovství zohledňuje pravděpodobnost závěru o biologickém rodičovství, nikoliv tedy objektivně prokázanou skutečnost
<b>druh, družka</b>	fyzická osoba, která žije s jinou fyzickou osobou v nesezdaném soužití, tedy mimo manželství
<b>konvalidace manželství</b>	odpadnutí zákonné překážky manželství, po němž již manželství nelze prohlásit za neplatné
<b>kvalifikovaný rozvrat</b>	důvod rozvodu manželství; v řízení o rozvod manželství musí být prokázán nebo aspoň presumován; objektivní stav spočívající v tom, že soužití manželů je hluboce, trvale a nenapravitelně rozvráceno a nelze již očekávat jeho obnovení
<b>manželství</b>	monogamní a trvalý vztah muže a ženy, který vzniká i zaniká zákonem předepsaným způsobem; hlavním účelem manželství je založení rodiny, řádná výchova dětí a vzájemná podpora a pomoc
<b>manželství zdánlivé</b>	rovněž <b>neexistující</b> nebo <b>nicotné manželství</b> , <i>non-matrimonium</i> ; manželství, které pro závažné nedostatky vůbec nevzniklo a nepůsobí tedy žádné právní následky
<b>neplatnost manželství</b>	následek stavu, kdy v době uzavření manželství existovala některá ze zákonných překážek; manželství se považuje za platné, dokud není prohlášeno za neplatné, pro nastoupení následků neplatnosti manželství je tedy zapotřebí soudní rozhodnutí
<b>neprovdaná matka</b>	žena, která porodila dítě mimo manželství
<b>nesezdané soužití</b>	dlouhodobé soužití muže a ženy, příp. osob stejného pohlaví mimo manželství nebo registrované partnerství; viz také <b>druh</b> a <b>družka</b>
<b>ochranná výchova</b>	druh ochranného opatření, jehož účelem je kladně ovlivnit duševní, mravní a sociální vývoj mladistvého, resp. dítěte, a chránit společnost před páchaním provinění mladistvými nebo činů jinak trestných dětmi mladšími patnácti let
<b>omezení rodičovské odpovědnosti</b>	zásah státu do výkonu rodičovské odpovědnosti
<b>opatrovnictví</b>	v rámci rodinného práva je opatrovníkem osoba, která vedle (nikoliv namísto) rodičů vykonává určitá práva či povinnosti vyplývající z rodičovské odpovědnosti

<b>oprávněná církev</b>	církev nebo náboženská společnost, která je dle zákona č. 3/2002 Sb., o církvích a náboženských společnostech, oprávněna k přijetí souhlasného prohlášení muže a ženy o uzavření manželství
<b>orgán sociálně-právní ochrany dětí</b>	krajské úřady, obecní úřady obcí s rozšířenou působností, obecní úřady a újezdni úřady, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Úřad pro mezinárodněprávní ochranu dětí a Úřad práce České republiky
<b>osvojení</b>	adopce, právní důvod pro vytvoření základních rodinněprávních vztahů mezi rodičem (osvojitelem) a dítětem (osvojencem), který není založen na biologické skutečnosti, nýbrž na soudním rozhodnutí; přijetí cizí osoby za vlastní
<b>participační právo dítěte</b>	základní právo dítěte vyjádřit se k otázkám, které ovlivňují jeho život
<b>péče o dítě</b>	zahrnuje jak právo, tak i povinnost rodičů zajistit dítěti zdraví a tělesný, citový, rozumový a mravní vývoj
<b>péče pěstounská</b>	dítě se svěruje do pěstounské péče tehdy, nemůže-li osobní péči zajistit ani rodič, ani poručník
<b>popření otcovství</b>	soudní rozhodnutí, kterým dochází k zániku statusového vztahu mezi otcem a dítětem; vyvrácení pravdivosti zákonné domněnky otcovství
<b>porod s utajením totožnosti</b>	utajení totožnosti ženy v souvislosti s porodem dítěte; práva porodit s utajením totožnosti má pouze žena, jejímuž manželů nesvědčí domněnka otcovství
<b>poručenství</b>	osoba poručníka tak vykonává práva a povinnosti, které vyplývají z rodičovské odpovědnosti, tedy dítě zastupuje, spravuje jeho jmění a v některých případech také o dítě osobně pečuje
<b>potomek</b>	příbuzný v řadě přímé
<b>příbuzenství</b>	vztah osob založený na pokrevním poutu, nebo vzniklý osvojením
<b>registrované partnerství</b>	je trvalé právní společenství dvou osob stejného pohlaví vzniklé způsobem stanoveným zákonem
<b>rodičovská odpovědnost</b>	souhrn práv a povinností rodičů ke svému právnímu nezletilému dítěti
<b>rozvod manželství</b>	zánik manželství za života obou manželů; předpokladem je soudní rozhodnutí
<b>sňatek</b>	právní jednání muže a ženy směřující k uzavření manželství
<b>sourozenec</b>	fyzická osoba, která má s jinou fyzickou osobou stejné oba nebo alespoň jednoho právního rodiče
<b>střídavá péče</b>	výkon rodičovské odpovědnosti (osobní péče) rozvedených rodičů, kteří po rozvodu manželství nemají společné obydlí, příp. rodičů, kteří nežijí spolu; dítě pravidelně ve stejných nebo různých časových intervalech žije vždy s jedním z rodičů
<b>švagrovství</b>	rodinněprávní vztah fyzické osoby k příbuzným svého manžela; v jaké linii a v jakém stupni je někdo příbuzný s jedním manželem, v takové linii a v takovém stupni je sešvagřen s druhým manželem
<b>ústavní výchova</b>	nezbytné opatření k zajištění řádné výchovy nezletilého dítěte, které nenabýlo plné svéprávnosti
<b>výživné</b>	dle zákonem stanovené výše zahrnuje nejméně zajištění nutné výživy pro oprávněný subjekt, který je odkázán na výživu jinou fyzickou osobou, nejvýše pak zajišťuje stejnou životní úroveň subjektů rodinněprávních vztahů